

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 1 päivänä heinäkuuta 2013

509/2013

Laki

puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 50 §:n 5 momentti ja 52 §,
muutetaan 5 ja 14 §, 15 §:n 1 momentti, 24, 27—29 sekä 44 §, sellaisina kuin niistä ovat 14§
laissa 1617/2009 ja 28 § osaksi laissa 1617/2009, sekä
lisätään lakiin uusi 27 a—27 c § seuraavasti:

5 §

Sotilaskoulutus

Puolustusvoimat antaa sotilaskoulutusta siten kuin asevelvollisuuslaissa (1438/2007) ja vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa (556/2007) säädetään. Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavasta sotilaskoulutuksesta säädetään erikseen.

14 §

Kiinteistöjen tilapäinen käyttöoikeus

Puolustusvoimilla on oikeus tilapäisesti käyttää muita kuin pysyvässä käytössään olevia kiinteistöjä, jos se on sotilaallisen harjoitustoiminnan tai puolustusvalmiuden kohottamisen kannalta välttämätöntä. Puolustusvoimat ei kuitenkaan saa aiheuttaa tarpeetonta haittaa tai vahinkoa omaisuudelle.

Puolustusvoimilla ei kuitenkaan ole oikeutta käyttää asuinrakennuksia, niihin liittyviä piha- ja puutarha-alueita, korjaamattomia viljelysmaita eikä maa- ja metsätaloudellisia koekenttiä.

Puolustusvoimien 1 momentissa tarkoitettua kiinteistön käyttämisestä sovitaan suullisesti tai kirjallisesti kiinteistön omistajan tai haltijan kanssa. Jos sopimukseen ei päästä, puolustusvoimien puolustushaaraesikunta, paikallishallintoviranomainen, varuskunnan päällikkö tai harjoituksen johtaja voi päättää kiinteistön käyttämisestä.

Jos puolustusvoimat tarvitsee samalla kertaa käyttöönsä laajan alueen, jolla on huomattava määrä kiinteistöjä tai kiinteistöillä on huomattava määrä omistajia tai haltijoita, puolustusvoimien puolustushaaraesikunta, paikallishallintoviranomainen, varuskunnan päällikkö tai harjoituksen johtaja voi päättää kiinteistöjen käyttämisestä. Päätös voidaan tällöin antaa tiedoksi hallintolain (434/2003) mukaisella yleistiedoksiannolla.

Kiinteistön käyttämisestä aiheutuneesta vahingosta suoritetaan kiinteistön omistajalle tai haltijalle käyvän hinnan mukainen korvaus. Korvauspäätökseen samoin kuin kiinteistön käyttöä koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Korvaukseen oikeutetulle on valitusmenettelystä huolimatta viivytyksettä suoritettava määrä, josta

ei ole erimielisyyttä. Kiinteistön käyttöä koskevaa päätöstä voidaan noudattaa muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus kiellä täytäntöönpanoa. Kiinteistön käyttöä koskevaa sopimusta koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

15 §

Liikkumista koskevat kiellot ja rajoitukset

Jos sotilaalliset syyt tai ulkopuolisten suojaaminen vaaroilta välttämättä sitä vaatii, puolustusvoimien puolustushaaraesikunta, paikallishallintoviranomainen, varuskunnan päällikkö tai harjoituksen johtaja voi kieltää asiattomilta puolustusvoimien käytössä olevalla alueella tai kohteessa liikkumisen tai rajoittaa sitä. Kiellon rikkomisesta tuomittavista rangaistuksista säädetään rikoslaissa (39/1889).

24 §

Puolustusvoimien johto ja hallintoyksiköt

Puolustusvoimien ylimmästä päällikkyydestä säädetään perustuslaissa. Puolustusvoimat on hallinnollisesti puolustusministeriön alainen. Tasavallan presidentti päättää sotilaskäskyasioista ja sotilaallisista nimitysasioista sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Puolustusvoimissa on puolustusvoimain komentaja, pääesikunta, maavoimat, merivoimat ja ilmavoimat, sotilaslaitoksia, varuskuntia, joukko-osastoja ja muita hallintoyksiköitä sekä maakuntajoukkoja.

27 §

Puolustushaarat

Maavoimiin kuuluu maavoimien esikunta, aluetoimistoja, sotilaslaitoksia ja joukko-osastoja. Maavoimia johtaa maavoimien komentaja. Maavoimien esikunnassa käsiteltävän asian ratkaisee esittelystä maavoimien komentaja, jollei asia ole säädetty tai määrätty muun virkamiehen ratkaistavaksi. Maavoimien kannalta merkittävät asiat ratkaisee kuitenkin maavoimien komentaja. Tarkempia

määräyksiä asian käsittelystä ja ratkaisemisesta maavoimien esikunnassa annetaan työjärjestyksessä, jonka maavoimien komentaja vahvistaa.

Merivoimiin kuuluu merivoimien esikunta, sotilaslaitoksia ja joukko-osastoja. Merivoimia johtaa merivoimien komentaja. Merivoimien esikunnassa käsiteltävän asian ratkaisee esittelystä merivoimien komentaja, jollei asia ole säädetty tai määrätty muun virkamiehen ratkaistavaksi. Merivoimien kannalta merkittävät asiat ratkaisee kuitenkin merivoimien komentaja. Tarkempia määräyksiä asian käsittelystä ja ratkaisemisesta merivoimien esikunnassa annetaan työjärjestyksessä, jonka merivoimien komentaja vahvistaa. Merivoimien esikunta ohjaa ja valvoo sotilasmerenkulkua sekä sitä edistäviä ja turvaavia toimenpiteitä.

Ilmavoimiin kuuluu ilmavoimien esikunta, sotilaslaitoksia ja joukko-osastoja. Ilmavoimia johtaa ilmavoimien komentaja. Ilmavoimien esikunnassa käsiteltävän asian ratkaisee esittelystä ilmavoimien komentaja, jollei asia ole säädetty tai määrätty muun virkamiehen ratkaistavaksi. Ilmavoimien kannalta merkittävät asiat ratkaisee kuitenkin ilmavoimien komentaja. Tarkempia määräyksiä asian käsittelystä ja ratkaisemisesta ilmavoimien esikunnassa annetaan työjärjestyksessä, jonka ilmavoimien komentaja vahvistaa. Ilmavoimien esikunnan yhteydessä toimii sotilasilmailuviranomaisena ilmailulaissa (1194/2009) tarkoitettu sotilasilmailun viranomaisyksikkö.

Maavoimien esikunta, merivoimien esikunta ja ilmavoimien esikunta ovat toimialaansa koskevissa hallinnollisissa asioissa pääesikunnan alaisia.

27 a §

Maanpuolustuskorkeakoulu

Maanpuolustuskorkeakoulu on sotatieteellistä opetusta antava puolustusvoimiin kuuluva korkeakoulu. Maanpuolustuskorkeakoulun asemasta, organisaatiosta ja siellä annettavasta opetuksesta ja koulutuksesta säädetään tarkemmin Maanpuolustuskorkeakoulusta annetussa laissa (1121/2008).

27 b §

Puolustusvoimien logistiikkalaitos

Puolustusvoimien logistiikkalaitos on puolustusvoimien materiaalihallinnosta, hankintatoimesta, terveydenhuollon järjestämisestä, ympäristöasioista ja tilahallinnasta vastaava pääesikunnan alainen sotilaslaitos, johon kuuluu Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta, sotilaslaitoksia ja muita hallintoyksiköitä. Puolustusvoimien logistiikkalaitoksessa käsiteltävän asian ratkaisee esittelystä laitoksen johtaja, jollei asiaa ole säädetty tai määrätty muun viranomaisen tai virkamiehen ratkaistavaksi. Laitoksen kannalta merkittävät asiat ratkaisee kuitenkin laitoksen johtaja. Tarkempia määräyksiä asian käsittelystä ja ratkaisemisesta Puolustusvoimien logistiikkalaitoksessa annetaan työjärjestyksessä, jonka laitoksen johtaja vahvistaa.

27 c §

Aluetoimistot ja varuskunnat

Maavoimien eräisiin joukko-osastoihin kuuluu yksi tai useampi aluetoimisto, jonka tehtävänä on käsitellä ja ratkaista asevelvollisuutta, naisten vapaaehtoista asepalvelusta ja vapaaehtoista maanpuolustusta koskevat asiat sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään. Näissä asioissa aluetoimisto on maavoimien esikunnan alainen. Aluetoimistossa käsiteltävän edellä tarkoitetun asian ratkaisee esittelystä aluetoimiston päällikkö, jollei asiaa ole säädetty tai määrätty muun viranomaisen tai virkamiehen ratkaistavaksi. Tarkempia määräyksiä edellä tarkoitetun asian käsittelystä ja ratkaisemisesta aluetoimistossa annetaan työjärjestyksessä, jonka aluetoimiston päällikkö vahvistaa.

Aluetoimistojen toimialueet kattavat koko maan. Aluetoimistojen nimistä, toimialueista ja organisaatiosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Varuskunta on puolustusvoimien käytössä olevista alueista ja niillä sijaitsevista hallintoyksiköistä tai niiden osista koostuva yksikkö, jonka tehtävänä on sovittaa yhteen ja tuottaa yhteisiä palveluja varuskuntaan kuuluville

yksiköille ja sotilaskohteille. Varuskunnassa käsiteltävän hallinnollisen asian ratkaisee esittelystä varuskunnan päällikkö.

28 §

Paikallishallinto ja maakuntajoukot

Sotilaslaitos ja joukko-osasto ovat puolustusvoimien paikallishallintoviranomaisia. Sotilaslaitos ja joukko-osasto ovat pääesikunnan, maavoimien esikunnan, merivoimien esikunnan, ilmavoimien esikunnan tai sotilaslaitoksen alaisia sen mukaan kuin siitä 29 §:n mukaisesti päätetään.

Paikallishallintoviranomaisessa käsiteltävän hallinnollisen asian ratkaisee esittelystä paikallishallintoviranomaisen komentaja tai päällikkö, jollei asiaa ole säädetty tai määrätty muun viranomaisen tai virkamiehen ratkaistavaksi. Tarkempia määräyksiä asian käsittelystä ja ratkaisemisesta paikallishallintoviranomaisessa annetaan työjärjestyksessä, jonka paikallishallintoviranomaisen komentaja tai päällikkö vahvistaa.

Maakuntajoukot ovat puolustusvoimiin kuuluvia alueellisesti tai paikallisesti käytettäviä joukkoja. Maakuntajoukot ovat sotilaslaitoksen, aluetoimiston tai joukko-osaston alaisia sen mukaan kuin siitä 29 §:n mukaisesti päätetään. Maakuntajoukot muodostetaan reserviin kuuluvista vapaaehtoisista asevelvollisista sekä muista vapaaehtoisista, jotka ovat antaneet vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitetun sitoumuksen puolustusvoimille.

Maakuntajoukkoja voidaan käyttää puolustusvoimien virka-aputehtävissä.

29 §

Kokoonpanosta ja johtosuhteista päättäminen

Puolustusministeriö päättää puolustusvoimain komentajan tai pääesikunnan esityksestä:

1) pääesikunnan, puolustushaaraesikunnan, Maanpuolustuskorkeakoulun, Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen ja aluetoimiston si-

joituspaikasta sekä sotilaslaitoksen, joukko-osaston tai muun yksikön perustamisesta, sijoituspaikasta ja lakkauttamisesta;

2) muistakin kokoonpanojen tai johtosuhteiden muutoksista, joilla on merkittävää yhteiskunnallista, taloudellista tai henkilöstöön liittyvää vaikutusta.

Puolustusvoimain komentajalla on oikeus muilta osin päättää yksityiskohtaisista kokoonpanoista ja johtosuhteista. Puolustusministeriö tulee pitää tietoisena näitä asioita koskevasta valmistelusta. Toimivallan jaosta puolustusministeriön ja puolustusvoimain komentajan välillä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kokoonpanon lisäksi valmiuden kohottamista varten perustettavasta kokoonpanosta ja johtosuhteista päätetään jäljempänä tässä laissa tarkoitettuna sotilaskäskyasiana.

Naantalissa 28 päivänä kesäkuuta 2013

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*

44 §

Palvelukseen ilmoittautuminen

Yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja uhkaavien häiriötilanteiden taikka valmiuslain (1552/2011) mukaisten poikkeusolojen tai näiden uhan sitä edellyttäessä puolustusvoimien virkamiehen on määräyksestä saavutettava palvelukseen myös vuosilomalta tai virkavapaalta. Tällaisen uhan tai tilanteen ollessa ilmeinen virkamiehen on viipymättä otettava yhteyttä palveluspaikkaansa. Edellä tarkoitettua määräyksen antaa puolustusvoimien toimivaltainen viranomaisena.

Virkamiehen varallaolovelvollisuudesta säädetään työaikalain (605/1996) 5 §:n 3 momentissa ja velvollisuudesta suostua lisä- tai ylityön tekemiseen mainitun lain 18 §:n 4 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleen asian käsittely siirtyy tämän lain mukaan toimivaltaiselle viranomaiselle.